T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

www.balioglu.net

2020 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00
www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr
İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ 2020 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2020 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **32**

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ SOSYAL TESİS 2020 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **51**

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

2020 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu

www.balioglu.net

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 12
7. DENETİM BULGULARI 12
8. EKLER 30

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Yapısı 2
Tablo 2:İdari Personel Sayıları 3
Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu 4
Tablo 4: 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu 5
Tablo 5: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu 5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 6
Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 6
Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL) 7
Tablo 9: Yetkisiz Birimlerce Açılan Banka Hesap Numaraları 27

www.balioglu.net

KISALTMALAR

T.C: Türkiye Cumhuriyeti

AŞ: Anonim Şirket

BAP: Bilimsel Araştırma Projeleri

BMKYS: Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi

TL: Türk Lirası

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Proje Özel Hesabında İzlenen Dövizler İçin Her Ayın Sonunda Değerleme Yapılmaması

2. El Yazmaları ve Nadir Eserlerin Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

3. Peşin Tahsil Edilen Kira Bedellerinin Emanet Hesabında İzlenmesi

4. Akademik Personelin Başka Kurumlarda Uzun Süreli Görevlendirilmesi

5. Dekanlık Görevine Mevzuatta Belirtilenden Daha Uzun Süre Vekalet Ettirilmesi

6. Genel Yönetim Kapsamında Birden Fazla Kamu İdaresinden Ücret Geliri Elde Eden Üniversite Personelinin Gelir Vergisi Matrahının Kümülatif Olarak Hesaplanmaması

7. Yapım İşleri İçin Bütün Riskler Sigortasının Muafiyet ve Koasürans Oranlarının Yüksek Belirlenmesi

8. Bilimsel Araştırma Projelerinin Öngörülen Sürede Tamamlanmaması

9. Geçmiş Yıllarda Alınan Taşınırlardan Hiç Kullanılmamış ve Atıl Halde Bekleyenlerin Bulunması

10. Dayanıklı Taşınırlara Numaralandırma İşlemlerinin Yapılmaması

11. Üniversite Adına Yetkisiz Birimlerce Muhasebe Sitemi Dışında Banka Hesabı Açılması

12. Kira Süresi Biten Taşınmazların Ecrimisil Karşılığında Kullandırılmaya Devam Edilmesiı

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Çukurova Üniversitesi; 13 Şubat 1969 tarih ve 1099 sayılı Yasa ile kurulan Ziraat Fakültesi ile 12 Nisan 1972 tarih ve 1578 sayılı Kanunla kurulan Tıp Fakültesinin 30.11.1973 tarih ve 1786 sayılı Kanun ile, iki fakültenin birleştirilmesi suretiyle kurulmuştur.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insan gücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu'dur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Çukurova Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır.

Akademik yapısı Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri ile Araştırma ve Uygulama Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, İç Denetim Birimi, Koordinatörlükler, Bilimsel Araştırma Birimi Genel Sekreterlik, Daire Başkanlıkları ve Şube Müdürlükleri ile Hukuk Müşavirliği ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadırlar.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır.

www.balioglu.net

Çukurova Üniversitesi bünyesinde 19 fakülte, 3 yüksekokul, 4 enstitü, 11 meslek yüksekokulu, 37 uygulama ve araştırma merkezi ve uzaktan eğitim merkezi bulunmaktadır.

Çukurova Üniversitesi akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat şeması aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
• Rektör • Rektör Yardımcıları • Genel Sekreterlik • İç Denetim Birimi • Hukuk Müşavirliği • Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı • Personel Daire Başkanlığı • İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı • Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı • Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı • Kütüphane Dokümantasyon Daire Başkanlığı • Bilgi İşlem Daire Başkanlığı • Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı • Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü	• Rektör • Rektör Yardımcıları • Yönetim Kurulu • Senato • **Fakülteler** • Ziraat Fakültesi • Tıp Fakültesi • Fen-Edebiyat Fakültesi • Mühendislik Fakültesi • İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi • Eğitim Fakültesi • Su Ürünleri Fakültesi • İlahiyat Fakültesi • Sağlık Bilimleri Fakültesi • Diş Hekimliği Fakültesi

• Fakülte, Yüksek Okul ve Meslek Yüksek Okul Sekreterlikleri • Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi • Basın-Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	• Güzel Sanatlar Fakültesi • İletişim Fakültesi • Hukuk Fakültesi • Ceyhan Mühendislik Fakültesi • Eczacılık Fakültesi • Kozan İşletme Fakültesi • Ceyhan Veteriner Fakültesi • Mimarlık Fakültesi • Spor Bilimleri Fakültesi • **Enstitüler** • Fen Bilimleri Enstitüsü • Sosyal Bilimler Enstitüsü • Sağlık Bilimleri Enstitüsü • Bağımlılık ve Adli Bilimler Enstitüsü • **Yüksekokullar** • Karataş Turizm İşletmesi ve Otelcilik Yüksekokulu • Yabancı Diller Yüksekokulu • Devlet Konservatuvarı • **Meslek Yüksekokulları** • Ceyhan Meslek Yüksekokulu • Adana Meslek Yüksekokulu • Kozan Meslek Yüksekokulu • Abdi Sütçü Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu • Karaisalı Meslek Yüksekokulu • Yumurtalık Meslek Yüksekokulu • Adana Organize Sanayi Bölgesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu • Pozantı Meslek Yüksekokulu • İmamoğlu Meslek Yüksekokulu • Tufanbeyli Meslek Yüksekokulu • Aladağ Meslek Yüksekokulu • **Uygulama ve Araştırma Merkezleri (37) adet) ile Uzaktan Eğitim Merkezi**

www.balioglu.net

Üniversitede 2020 yılsonu itibariyle personel sayısı toplam 5.627'dir. Bu personelden 2.245 kadrolu akademik personel, 28 yabancı uyruklu sözleşmeli akademik personel, 2.152 idari personel, 568 sözleşmeli idari personel ve 634 işçi kadrosunda personel bulunmaktadır.

Tablo 2:İdari Personel Sayıları

	Dolu	Boş	Toplam
Genel İdari Hizmetler	856	703	1545
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	709	421	1130
Teknik Hizmetleri Sınıfı	335	242	577
Avukatlık Hizmetleri	6	1	7
Yardımcı Hizmetli	230	259	489
Din Hizmetleri sınıfı	1	0	1

Eğitim ve Öğretim Hizmetleri	17	8	25
TOPLAM	**2.152**	**1.622**	**3.774**

Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam zamanlı	Yarı zamanlı
Profesör	537	96	633	537	-
Doçent	214	82	296	214	-
Dr. Öğretim Üyesi	300	128	428	300	-
Öğretim Görevlisi	420	80	500	420	-
Araştırma Görevlisi	774	256	1030	774	-
TOPLAM	**2.245**	**642**	**2.887**	**2.245**	-

Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

1.3. Mali Yapı

"Özel Bütçeli İdare" olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 648.756.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine, yıl içinde 87.299.140,41 TL ödenek eklenmiş ve toplam tahsis edilen ödenek 736.055.140,41 TL'ye ulaşmış olup, ödeneğin %.95,63'ü yani 703.907.421,62 TL'si

www.balioglu.net

kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2020 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleşmeleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4: 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	441.500.000,00	464.579.819,93	457.368.167,88	98,45	64,98
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	74.587.000,00	78.807.635,94	78.617.089,83	99,76	11,17
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	43.899.000,00	72.652.045,77	54.349.715,89	74,81	7,72
05-Cari Transferler	21.977.000,00	25.897.990,58	25.052.861,37	96,74	3,56
06-Sermaye Giderleri	66.793.000,00	94.117.648,19	88.519.586,65	94,05	12,57
TOPLAM	**648.756.000,00**	**736.055.140,41**	**703.907.421,62**	**95,63**	**100,00**

Bütçe başlangıç ödenekleri ile harcama tutarları dikkate alındığında bütçe başlangıç ödeneğinin %8,5 oranında aşıldığı görülmüştür. Bu oran, personel giderlerinde %3,59; sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde %5,40, mal ve hizmet alım giderlerinde %23,80, cari transfer giderlerinde %13,99, sermaye giderlerinde ise %32,52 oranında artış olarak gerçekleşmiştir.

www.balioglu.net

Bunun dışında, Üniversitede Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu destekleri/Erasmus Değişim Programı/ Mevlana Değişim Programı/ Farabi Değişim Programı/AB hibe işlemleri olmak üzere 2020 yılı için toplam 12.538.044,34 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2020 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır:

Tablo 5: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	21.440.000,00	20.242.567,86	94,41	2,97
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	606.341.000,00	618.495.664,37	102,00	90,76
05-Diğer Gelirler	20.973.000,00	42.718.017,54	203,68	6,27
06-Sermaye Gelirleri	2.000,00	0,00	0,00	0,00
TOPLAM	**648.756.000,00**	**681.456.249,77**	**105,04**	**100,00**

2020 yılında bütçe gelirleri %105,04 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2020 gelirlerinde başlangıç bütçesinde öngörülen tutar %5,04 oranında aşılmıştır. Teşebbüs ve mülkiyet gelirlerine ilişkin getiri kalemleri beklenenin altında %5,59 gerçekleşirken, diğer gelirler beklenenin üzerinde gerçekleşmiştir.

Üniversitenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	343.265.663,77	399.527.123,33	457.368.167,88	16,39	14,48
SGK Devlet Prim Giderleri	56.662.558,18	67.201.741,24	78.617.089,83	18,60	16,99
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	47.929.136,92	47.931.511,94	54.349.715,89	0,00	13,39
Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00	-	-
Cari Transferler	16.949.272,79	22.196.169,13	25.052.861,37	30,96	12,87
Sermaye Giderleri	114.570.126,11	113.693.577,07	88.519.586,65	-0,77	-22,14
Sermaye Transferleri	0,00	0,00	0,00	-	-
TOPLAM	**579.376.757,77**	**650.550.122,71**	**703.907.421,62**	**12,28**	**8,20**

Bütçe giderleri incelendiğinde, 2018 yılı bütçe giderinin 579.376.757,77 TL olduğu, 2019 yılı bütçe giderlerinin bu tutarın %12,28 oranında artışla 650.550.122,71 TL olarak gerçekleştiği, 2020 yılı bütçe giderlerinin ise 2019 yılına göre %8,20 oranında artarak 703.907.421,62 TL olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	0,00	0,00	0,00	-	-
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	23.481.653,38	22.186.508,41	20.273.687,07	-5,52	-8,62
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	506.303.777,26	617.969.461,09	618.614.972,00	22,06	0,10
Diğer Gelirler	34.508.259,04	32.569.296,99	42.805.079,86	-5,62	31,43
Sermaye Gelirleri	0,00	0,00	0,00	-	-
TOPLAM	**564.293.689,68**	**672.725.266,49**	**681.693.738,93**	**19,22**	**1,33**
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	89.714,84	210.351,64	237.489,16	134,47	12,90
NET TOPLAM	**564.203.974,84**	**672.514.914,85**	**681.456.249,77**	**19,20**	**1,33**

www.balioglu.net

Bütçe gelirleri incelendiğinde, 2018 yılı bütçe gelirlerinin 564.203.974,84 TL olduğu, 2019 yılı bütçe gelirlerinin bu tutarın %19,20 oranında artışı sonucu 672.514.914,85 TL'ye ulaştığı, 2020 yılında ise 2019 yılına göre %1,33 oranda artışla 681.456.249,77 TL olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Üniversite dönem faaliyet gelirinin 915.323.078,66 TL olduğu, bu tutardan toplam 237.489,16 TL indirim, iade, iskonto yapılarak net gelirin 915.323.078,66 TL gerçekleştiği görülmektedir. Faaliyet gideri 918.404.578,50 TL olduğundan, 2020 yılı -3.081.499,84 TL olumsuz faaliyet sonucu ile tamamlanmıştır.

Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, Iskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu
918.404.578,50	915.560.567,82	237.489,16	915.323.078,66	-3.081.499,84

Çukurova Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Kanun'da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de kaynakları arasında yer almaktadır.

Çukurova Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2020 yılını 108.141.940,80 TL dönem karı ile kapatmıştır.

Üniversitenin ortağı olduğu Teknokent bulunmaktadır. Çukurova Teknokent AŞ 17.07.2004 tarih ve 25525 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2004/7591 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur. Üniversite, sermayesi 5.000.000 TL olan Teknokent AŞ'ne 4.530.000 TL sermaye ile %91 oranında ortaktır.

Üniversite bünyesinde özel bütçeden ayrı olarak sosyal tesis işletmesi bulunmakta olup, 2020 yılı faaliyet gelirleri toplamı 2.255.645,19 TL, faaliyet giderleri toplamı 2.131.245,05 TL'dir. Dönem faaliyet sonucu 124.400,14 TL olumlu olarak gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'un 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim

www.balioglu.net

Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi (BMKYS) Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

www.balioglu.net

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

www.balioglu.net

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanun'u, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle

gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2020 yılsonu itibariyle; 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır:

www.balioglu.net

5018 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde tanımlandığı üzere mali kontrol, kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri ifade etmektedir.

İç denetim ve iç kontrol sisteminin ne olduğu, amacı, yapısı ve işleyişi 5018 sayılı Kanun'un beşinci kısmında, 55 ile 67'nci maddeler arasında belirlenmiştir. Buna göre, kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemlerinin yapısını aşağıda belirten unsurlar oluşturmaktadır:

- Harcama birimleri,
- Muhasebe ve malî hizmetler
- Ön malî kontrol

Temel unsurları bu olan iç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir.

2020 yılı denetimi kapsamında, mezkur mevzuat çerçevesinde, kurum iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kurum stratejik planı ve bu planın yıllık uygulama dilimi olan performans programı ile faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren idare faaliyet raporları mevcuttur.

Üniversitenin 2019-2023 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve 2020 yılı Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Bu nedenle personelin tamamının idarenin misyon ve vizyonundan haberdar olduğu kanaatine varılmıştır. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmıştır.

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesinin sağlandığı, kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açık bir şekilde belirlendiği, yetkiler ve yetki devrinin sınırları açıkça belirlendiği ve yazılı olarak bildirildiği anlaşılmıştır.

2019-2023 yıllarını kapsayan stratejik plan idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır.

www.balioglu.net

İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programını hazırlanmıştır. Ayrıca İdare, bütçesini stratejik plan ve performans programına uygun olarak hazırlamıştır.

Kurumun gelecekte, amaç ve hedeflerine ulaşmasını engelleyebilecek olay ya da faaliyetler tanımlanmamış ve bu risklere ilişkin gerekli önlemler alınmamıştır. Ayrıca, sistemli bir şekilde analizler yaparak amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskler ile bu risklere karşı alınacak önlemler de belirlenmemiştir.

Çukurova Üniversitesince, yeterli ve etkin bir kontrol sistemi oluşturmak amacıyla gerekli mesleki bilgiye sahip ve kontrol sisteminde kontrol faaliyetinin uygulanmasında rol alacak görevliler belirlenmemiştir.

Üniversitede Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar hazırlanmış olup, bu esas ve usullere göre gerekli iş ve işlemler yürütülmektedir.

Birimlere ait görev tanımları ve iş akış şemaları oluşturmak için çalışmalar başlamış ancak tamamlanmamıştır.

Üniversitede yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmaktadır.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, İdare Faaliyet Raporlarında gösterilmekte ve duyurulmaktadır. Çukurova Üniversitesi tarafından İdare Faaliyet Raporun hazırlanmış ve mevzuaata öngörülen süre içerisinde yayınlanmıştır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlandığı, eylem planında döner sermaye ile ilgili eylemlerin belirlendiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının izlendiği, planın revize edilmesi çalışmalarının takibinin yapıldığı ve raporlandığı beyan edilmiştir. Ayrıca İç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirildiği ve değerlendirme formları ve raporların düzenlendiği ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunu değerlendirdiği ve rapora ilişkin güncellemeleri tamamlayıp uygun görüşüyle üst yöneticinin onayına sunduğu tarafımıza bildirilmiştir.

Üniversite bünyesinde 5 tane iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan 4 tanesi doludur. İlgili iç denetim birimi tarafından iç kontrol sisteminin incelenmesi ve değerlendirilmesine yönelik çalışmaların yapıldığı, hazırlanan raporun üst yöneticiye sunulduğu, üst yöneticinin de İç Denetim Koordinasyon Kuruluna ilgi raporu gönderdiği anlaşılmıştır.

www.balioglu.net

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Çukurova Üniversitesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Proje Özel Hesabında İzlenen Dövizler İçin Her Ayın Sonunda Değerleme Yapılmaması

Üniversite muhasebe birimi tarafından 104 Proje Özel Hesabında izlenen Avrupa Birliği hibeleri için her ayın sonunda döviz değerleme işlemlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 104 Proje Özel Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 23'ncü maddesinde, dış finansman kaynağından dış proje kredisi olarak, kurum adına bankalar nezdinde açılan özel hesaplara aktarılan tutarlar ile buna ilişkin hesap bakiyesinin değerlemesi sonucu ortaya çıkan kur farklarının izlenmesi için 104 Proje Özel Hesabının kullanılması gerektiği belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "Hesabın işleyişi" başlıklı 25'inci maddesinde ise özel hesaplardaki dövizlerin ay sonlarında T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden yapılacak değerlemesi sonucunda oluşan kur artışı farklarının; 600 Gelirler Hesabına alacak, 104 Proje Özel Hesabına borç, kur azalışı farklarının ise; 630 Giderler Hesabına borç, 104 Proje Özel Hesabına alacak kaydedilmesi gerektiği belirtilmektedir.

www.balioglu.net

Aynı zamanda Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşların Kaynaklarından Kamu İdarelerine Proje Karşılığı Aktarılan Hibe Tutarlarının Harcanması ve Muhasebeleştirilmesine İlişkin Yönetmelik'in 8'inci maddesinin 3'üncü fıkrasının (d) bendinde de ay sonlarında döviz mevcudunun Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının ay sonu döviz satış kuru üzerinden değerlemesi işlemi sonucunda; kur artışından doğan farkların, 104 Proje Özel Hesabına borç, 600 Gelirler Hesabına alacak; kur azalışından doğan farkların ise 630-Giderler Hesabına borç, 104 Proje Özel Hesabına alacak kaydedilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Çukurova Üniversitesinin banka hesaplarında bulunan dövizler için her ayın sonunda değerleme işlemi yapılmamış olup 104 Proje Özel Hesabında bulunan tutarlar yılın birkaç ayında yapılan değerleme işlemi sonucunda kaydedildikleri kur üzerinden izlenmektedir.

Kurum tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bundan sonra özel hesaplardaki dövizlerin ay sonlarında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerleme işlemine tabi tutulup, muhasebe kayıtlarının yapılarak, yıl içerisinde mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi üretmesinin sağlanacağı ifade edilmiştir.

Açıklanan nedenlerle, özel hesaplardaki dövizlerin ay sonlarında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerleme işlemine tabi tutulup, muhasebe

kayıtlarının yapılarak, yıl içerisinde mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi üretmesinin sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 2: El Yazmaları ve Nadir Eserlerin Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

Çukurova Üniversitesinde 698 adet nadir eser ve 70 adet el yazması kitap bulunmasına rağmen arşiv niteliğindeki bu değerli eserler muhasebe kayıtlarında yer almamaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun *"Mal yönetiminde etkililik ve sorumluluk"* başlıklı 48'inci maddesinde; Kamu idarelerinin, taşınırların yönetimi, kaydı, muhafazası ve kullanımından sorumlu olduğu, Taşınır Mal Yönetmeliği'nin *"Sorumluluk"* başlıklı 5'inci maddesinde; harcama yetkililerinin taşınır kayıtlarını Yönetmelik'te belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan ve taşınır yönetim hesabını ilgili mercilere göndermekten sorumlu olduğu, ayrıca harcama yetkililerinin, taşınırlara ilişkin işlem ve kayıtların usule uygun olarak yapılıp yapılmadığını kontrol etmeye veya ettirmeye yetkili olduğu ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 255 Demirbaşlar Hesabının işleyişinin düzenlendiği 182'nci maddesine göre; hesaplarda yer almayan demirbaşlardan envanteri yapılanlar, tespit edilen değerleri üzerinden 255 Demirbaşlar Hesabına borç, 500 Net Değer Hesabına alacak kaydedilmelidir. El yazması ve nadir eserler envanter işlemleri yapılarak Üniversiteler Detaylı Ortak Hesap Planı'nda yer alan 255.6.5.0.0 Kitap, Belge, El Yazmaları ve Nadir Eserler Hesabına kaydedilmelidir.

El yazması ve nadir eserlerden hesaplara alınmasına karar verilen, hesaplarda izlenmesi gerekenler, sigorta değerleri veya takdir edilen değerleriyle, sigortalanmamaları veya değer takdir edilememesi durumunda muhasebeleştirilmeleri, muhasebe kayıtlarında yer verilen en düşük tutarı ifade eden iz bedeli kullanılarak yapılmalıdır.

Çukurova Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı bünyesinde bulunan 698 adet nadir eser ve 70 adet el yazması kitap değer tespiti yapılamaması sebebiyle muhasebe kayıtlarında yer almamaktadır.

Kurum tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, envanter işlemleri tamamlanan el yazması ve basma nadir eserlerden oluşan kitapların, 2021 yılında Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi (TKYS) üzerinden Taşınır İşlem Giriş Fişleri ile muhasebeleştirildiği belirtilmiştir.

Açıklanan nedenlerle, değer tespiti yapılamayan el yazması ve nadir eserlerin envanter işlemleri tamamlanarak değer takdiri yapılana kadar Üniversiteler Detaylı Ortak Hesap Planı'nda yer alan 255.6.5.0.0 Kitap, Belge, El Yazmaları ve Nadir Eserler Hesabına iz bedeli ile, değer tespiti yapıldığında aynı hesaba komisyonca takdir edilen değerleri üzerinden kaydedilmesi, 255 Demirbaşlar Hesabı ile 500 Net Değer hesaplarına yansımasının sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Peşin Tahsil Edilen Kira Bedellerinin Emanet Hesabında İzlenmesi

Mülkiyeti Çukurova Üniversitesine ait olan ve Üniversite tarafından kiraya verilen taşınmazların kira bedellerinden gelecek aylara ait olup peşin tahsil edilenler 333 Emanetler Hesabında izlenmektedir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabının niteliğinin düzenlendiği 296'ncı maddesinde; gelecek aylara ait gelirler hesabının, içinde bulunulan dönemde ortaya çıkan ancak, gelecek aylara ait olan peşin tahsil edilmiş gelirlerin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Yönetmelik'in 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabının işleyişinin düzenlendiği 298'inci maddesinde; peşin tahsil edilen gelirlerin, içinde bulunulan aya ait olan kısmı 600 Gelirler Hesabına, sonraki aylarda tahakkuk ettirilmesi gereken kısmı 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gerekenler 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına alacak, tahsil edilen tutarın tamamı 100 Kasa Hesabı veya 102 Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç; diğer taraftan 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir denilmektedir.

Bu durumda, gelecek aylara ait olarak peşin tahsil edilen gelirler, ilgili oldukları ay sonlarında tahakkuk ettirilmek üzere 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabında izlenmeli ve bu hesapta kayıtlı olup, peşin olarak tahsil edilerek bütçeleştirilmiş olan gelirler, ilgili oldukları dönemde düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile gelirler hesabına kaydedilmelidir.

Çukurova Üniversitesince 2020 yılı içerisinde peşin tahsil edilen kira tutarlarının tamamı emanet olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların izlenmesi için kullanılan 333 Emanetler Hesabında izlenmektedir. Kamu İdaresinin 2020 yılı mali tablolarında vadesine göre 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler/480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının noksan 333 Emanetler Hesabının fazla görünmesine neden olmaktadır.

Kurum tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, 2021 yılından itibaren peşin tahsil edilen kira gelirlerinin ertesi yıla tekabül eden kısmının, 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler hesabına alınarak yılın sonunda bu tutarın 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler hesabına aktarılmasına ve ertesi yılın başında 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler hesabından 600 Gelirler hesabına alınmasına dikkat edileceği ifade edilmiştir.

Açıklanan nedenlerle Mülkiyeti Çukurova Üniversitesine ait olan ve Üniversite tarafından kiraya verilen taşınmazların kira bedellerinden gelecek dönemlere ait olup peşin tahsil edilenlerin 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler/480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesaplarında takibi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 4: Akademik Personelin Başka Kurumlarda Uzun Süreli Görevlendirilmesi

Çukurova Üniversitesi bünyesindeki bazı akademik personelin Yönetim Kurulu kararı ve rektörün onayı ile diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında uzun süreli geçici görevli olarak görevlendirildiği görülmüştür.

www.balioglu.net

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Kamu kuruluşları ve vakıflarda görevlendirme" başlıklı 38'inci maddesinde; öğretim elemanlarının; ilgili kurumların talebi ve kendisinin muvafakati, üniversite yönetim kurulunun uygun görmesi ve rektörün onayı ile ihtiyaç duyulan konularda, özlük işlemleri kendi kurumlarınca yürütülmek kaydıyla, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında geçici olarak görevlendirilebileceği hüküm altına alınmıştır.

Kanun'un "Öğretim üyelerinin görevleri" başlıklı 22'nci maddesinde;

"a. Yükseköğretim kurumlarında ve bu kanundaki amaç ve ilkelere uygun biçimde önlisans, lisans ve lisansüstü düzeylerde eğitim - öğretim ve uygulamalı çalışmalar yapmak ve yaptırmak, proje hazırlıklarını ve seminerleri yönetmek,

b. Yükseköğretim kurumlarında, bilimsel araştırmalar ve yayımlar yapmak,

c. İlgili birim başkanlığınca düzenlenecek programa göre, belirli günlerde öğrencileri

kabul ederek, onlara gerekli konularda yardım etmek, bu kanundaki amaç ve ana ilkeler doğrultusunda yol göstermek ve rehberlik etmek,

d. Yetkili organlarca verilecek görevleri yerine getirmek,

e. Bu kanunla verilen diğer görevleri yapmaktır." Hükmü yer almaktadır.

Öğretim üyelerinin, sorumlu olduğu lisans derslerini hazırlamak ve yürütmek, yüksek kaliteli bir müfredatın geliştirilmesine, planlanmasına ve uygulanmasına katkıda bulunmak, öğrenim materyallerinin geliştirilmesine yardımcı olmak, çalışma planları hazırlamak, öğrenci ilerlemesini, başarısını ve katılımını izlemek üzere kayıt tutmak, araştırma sonuçlarını paylaşmayı, bölüm içi ve dışı disiplinler arası işbirliğini geliştirmeyi amaçlayan bölüm seminerlerine katılmak, öğrenci ödevlerini, denemeleri, sınavları hazırlamak, gerektiğinde akademik performansa yönelik birebir geri bildirim sağlamak, fakülte çapındaki çalışma gruplarına istenen şekilde katkıda bulunmak, makale ve diğer bilimsel yayınları kaleme almak, diğer akademik personel üyeleri ile bölüm ve fakülte toplantılarına katılmak, mesleki gelişimi sürdürmek gibi önemli görev, yetki ve sorumluluğu bulunmaktadır.

Önemli görev, yetki ve sorumluluğu olan akademik personelin, Yönetim Kurulunun uygun görüşü ve rektörün onayı ile asli görevlerini aksatmamak şartıyla haftanın üç gününe kadar memuriyet mahalli dışında bulunan diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında görevlendirildiği görülmektedir.

www.balioglu.net

Yükseköğretim Kanunu'nda belirtilen amaç ve ilkelere uygun hareket etmek, ders içeriklerinin hazırlanması ve planlanması çalışmalarına katılmak, sorumlu olduğu derslerin eksiksiz yürütülmesini sağlamak, sınavların programdaki tarih ve saatlerine uygun şekilde yapılmasını sağlamak, öğrenci danışmanlık hizmetlerine katılmak, öğrencilerin bölüm ve çevreye uyum sağlamalarına yardımcı olmak, bilimsel araştırmalar ve yayınlar yapmak, dekanlık ve bölüm başkanlığının öngördüğü toplantılara katılmak, faaliyetlere destek vermek. kaynakların verimli, etkin ve ekonomik kullanılmasını sağlamak, dekan ve bölüm başkanının vereceği diğer işleri yapmak gibi görev ve sorumluluğu bulunan öğretim elemanlarının, haftanın üç günü memuriyet mahalli dışında başka kamu idaresinde veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşunda görevlendirilmesi, öğretim elemanlarının asli ve sürekli görevlerini önemli ölçüde aksatacaktır.

Kurum tarafından, akademik birimlere 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 38'inci maddesi kapsamında yapılacak görevlendirmelerde gerekli özenin gösterilmesi konusunda bilgilendirme yapıldığı ifade edilmiştir.

İlgili kurumların talebi ve öğretim üyelerinin isteğiyle ile, haftanın üç günü memuriyet mahalli dışında başka kamu idaresinde veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşunda

görevlendirilme uygulamalarında, Üniversite Yönetim Kurulunun akademik personelin görev ve sorumluklarını önemli ölçüde aksatacağı gerekçesiyle uygun bulmaması, ayrıca bu durum Üniversite Yönetim Kurulu tarafında uygun bulunsa dahi rektör tarafından onay işlemine tabii tutulmamasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 5: Dekanlık Görevine Mevzuatta Belirtilenden Daha Uzun Süre Vekalet Ettirilmesi

Çukurova Üniversitesi tarafından bazı akademik birimlerde dekanlık görevine mevzuatta öngörülenden daha uzun süre vekalet ettirildiği görülmüştür.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Dekan" başlıklı 16'ncı maddesinde; fakültenin ve birimlerinin temsilcisi olan dekanın, rektörün önereceği, üniversite içinden veya dışından üç profesör arasından Yükseköğretim Kurulunca üç yıl süre ile seçileceği ve normal usul ile atanacağı, dekanın kendisine çalışmalarında yardımcı olmak üzere fakültenin aylıklı öğretim üyeleri arasından en çok iki kişiyi dekan yardımcısı olarak seçebileceği, dekana, görevi başında olmadığı zaman yardımcılarından birinin vekalet edeceği ve göreve vekaletin altı aydan fazla sürmesi durumunda yeni bir dekan atanacağı hüküm altına alınmıştır. Üniversitelerde Akademik Teşkilât Yönetmeliği'nin "Dekan" başlıklı 8'inci maddesinde de aynı ifadelere yer verilmiştir.

www.balioglu.net

Gerek profesörlerin fakültelerdeki dağılımlarının düzeltilmesinin zaman alması ve gerekse yeni kurulacak fakültelerin bu ihtiyacının karşılanmasına olanak sağlanması nedenleriyle fakülte dekanlarının üniversite içinden veya yetenekli, başka yerdeki fakülte dekanlığı yapabilecek profesörlerin üniversite dışından olmak kaydıyla, bu görevlere atanmalarına imkân sağlanmaktadır.

Dekanlık görevinin mehil müddeti, yıllık izin, mazeret izni, hastalık izni, geçici görev, görevden uzaklaştırma, tutuklanma, gözaltına alınma, hizmet içi eğitim, kurs veya seminer nedeniyle görevlerinden ayrılan dekanlara yardımcılarından biri vekalet edebilecektir. Ancak, herhangi bir sebeple görevi başında olamayan dekana yardımcılarından birinin vekalet süresi en fazla altı ay olabilecektir. Bu sürenin sonunda dekanın göreve başlamaması halinde Yükseköğretim Kurulunca fakülteye yeni bir dekan seçilmesi ve normal usul ile atama yapılması gerekmektedir.

Kamu İdaresi bünyesindeki bazı fakültelerdeki dekanların çeşitli nedenlerle görevi başında olmadığında, dekanlık görevine vekalet ettirilen sürenin altı aydan uzun sürdüğü görülmüştür.

Kurum tarafından, vekâleten yürütülen dekanlık kadrolarına asaleten atama çalışmalarının devam etmekte olduğu, makul bir zaman diliminde asaleten dekan ataması teklifinin Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığına gönderileceği ifade edilmiştir.

Fakülte kurullarına başkanlık etmek ve kararlarını uygulamak, fakülte birimleri arasında düzenli çalışmayı sağlamak, fakültenin genel durumu ve işleyişi hakkında rektöre rapor vermek, fakültenin ödenek ve kadro ihtiyaçlarını rektörlüğe bildirmek, fakültenin birimleri ve personeli üzerinde genel gözetim ve denetim yapmak gibi önemli görev, yetki ve sorumluluğu bulunan dekanlık vazifesinin asli ve sürekli görevde bulunanlar tarafından yürütülmesinin, vekalet edilmesi durumunda ise mevzuatta öngörülen süreye riayet edilerek, sürenin dolması halinde yeni bir dekan atanmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 6: Genel Yönetim Kapsamında Birden Fazla Kamu İdaresinden Ücret Geliri Elde Eden Üniversite Personelinin Gelir Vergisi Matrahının Kümülatif Olarak Hesaplanmaması

Kadrosu Çukurova Üniversitesinde bulunan, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'na göre, üniversite dışında genel yönetim kapsamındaki diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görevlendirilen öğretim elemanlarının her iki kurumdan elde ettikleri ücret gelirlerinin ayrı ayrı vergilendirildiği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin; uluslararası sınıflandırmalara göre belirlenmiş olan, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerini, sosyal güvenlik kurumlarını ve mahalli idareleri ifade ettiği hükme bağlanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun "Vergi tevkifatı" başlıklı 94'üncü maddesinin birinci fıkrasında; kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçilerin bentler halinde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya

mecbur oldukları, aynı fıkranın (1) numaralı alt bendinde ise hizmet erbabına ödenen ücretler ile aynı Kanunun 61'inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), 103'üncü ve 104'üncü maddelere göre, tevkifat yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı) tarafından 27.05.2020 tarih ve 31137 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 311 Seri Numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliği'nin "Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin tek işveren olarak değerlendirilmesi" başlıklı 20'nci maddesinin 3'üncü fıkrasında; günümüz bilişim teknolojisinde meydana gelen gelişmeler sonucunda, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde çalışanların ücretlerine ilişkin bilgilerin elektronik ortama taşınması neticesinde, bu bilgilerin muhafazası, bilgilere erişimi, veri kullanım ve değerlendirilmesi daha sistematik bir hale geldiği, ayrıca, Kamu Personel Harcamaları Yönetim Sistemi ile tüm kamu kurumlarında; memur, kadro karşılığı sözleşmeli, sözleşmeli, geçici personel ve işçi olarak çalışan personelin; maaş, ek ders, fazla çalışma ücretleri, eğitim yılına hazırlık ödeneği ile doğum, ölüm, ödül, ikramiye gibi ödemelere ilişkin işlemlerinin (maaş hesaplama, bordro, kontrol dökümleri, ödeme emri belgesi oluşturma, personelin banka hesabına aktarma, personelin sigorta primleri ve istatistik, raporlama işlemleri) elektronik ortamda düzenli olarak yapılması sağlandığı ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Aynı maddenin 4'üncü fıkrasında; bu gelişmeler doğrultusunda, genel yönetim kapsamında bulunan kamu idareleri ile bu idarelere bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlarda (ticaret şirketleri hariç) çalışan personelin, yıl içerisinde bu kapsamdaki diğer kurum ve kuruluşlardan da ücret alması veya bu kapsamdaki diğer bir kurum ve kuruluşa nakil olması durumunda, elde ettikleri ücretlerin tek işverenden alınan ücret olarak değerlendirileceği hükme bağlanmıştır.

Diğer idareler ile kurum ve kuruluşlardaki ücret matrahı, Hazine ve Maliye Bakanlığı e-bordro programından veya diğer idare ile kurum ve kuruluştan temin edilebilecektir. Bu durumda, aynı yıl içerisinde birden fazla kamu kurumundan çeşitli adlarla ücret alan personel ile atama, nakil ve benzeri sebeplerle bir kurumdan diğer bir kuruma geçen personelin ücretlerinin vergilendirilmesi tek işveren olarak değerlendirilecektir.

Üniversitenin akademik kadrosunda yer alan ve genel yönetim kapsamındaki bazı mahalli idarelere ve Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığına görevlendirilen öğretim elemanları bulunmaktadır. Bu şekilde birden fazla kamu kurum ve kuruluşundan ücret alınmasına rağmen, her bir kamu idaresinin ödediği ücretler, ayrı

ayrı vergilendirilmektedir. Dolayısıyla vergi tarifesi, her bir idarenin ödediği ücrete, diğer kamu kurum veya kuruluşlarının ödediği ücretle ilgilendirilmeksizin ayrı ayrı uygulanmaktadır.

Kurum tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, üniversite dışında genel yönetim kapsamındaki diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görevlendirilen öğretim elemanlarının, her iki kamu kurumundan ücret geliri elde etmesi durumunda, bu personelin elde ettiği ücret gelirlerinin toplamı, kümülatif matrah esas alınmak suretiyle vergilendirilmesi gerektiği yönünde üniversite harcama birimlerinin bilgilendirildiği ifade edilmiştir.

Açıklanan nedenlerle, Yükseköğretim Kanunu'na göre, üniversite dışında ancak genel yönetim kapsamındaki diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görevlendirilen öğretim elemanlarının her iki kamu kurumundan ücret geliri elde etmesi durumunda, bu personelin elde ettiği ücret gelirlerinin toplamı, kümülatif matrah esas alınmak suretiyle vergilendirilmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

BULGU 7: Yapım İşleri İçin Bütün Riskler Sigortasının Muafiyet ve Koasürans Oranlarının Yüksek Belirlenmesi

www.balioglu.net

Kurum tarafından yürütülen yapım işleri için yüklenici tarafından yaptırılan bütün riskler (all risk) sigorta poliçesinde bazı risk kalemlerine mevzuatta belirtilen orandan daha fazla nispette muafiyet ve koasürans uygulandığı görülmüştür.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "İş ve işyerinin sigortalanması" başlıklı 9'uncu maddesinde;

"Yapım işlerinde yüklenici; işyerlerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile sözleşme konusu iş için, işin özellik ve niteliğine göre ihale dokümanında belirtilen şekilde, işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı, geçici kabul tarihinden kesin kabul tarihine kadar geçecek süreye ilişkin ise kapsamı ihale dokümanında belirtilen genişletilmiş bakım devresi teminatını içeren sigorta yaptırmak zorundadır." denilmektedir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "İş ve işyerlerinin korunması ve sigortalanması" başlıklı 9'uncu maddesinin 3'üncü fıkrasında;

"Sigorta poliçesinde; idare işveren sıfatıyla, yüklenici işi gerçekleştiren sıfatıyla yer almalı, alt yüklenicilerin vereceği zararların da teminat kapsamı dahilinde olduğu

belirtilmelidir. Kıymetlerin sigortalanmasında aşağıda belirtilen hususlar dikkate alınarak muafiyet ve koasürans uygulamalarına yer verilebilir:

(a) Tüm riskler için uygulanabilecek muafiyet oranı azami % 2'dir.

(b) Deprem, sel, su baskını, toprak kayması ve terör riskleri için uygulanabilecek koasürans oranı azami %20'dir. Bunun dışında kalan riskler için koasürans uygulanmaz.

(c) Muafiyet ve koasürans kısmına isabet eden hasarların karşılanması yüklenicinin sorumluluğundadır." hükmü yer almaktadır.

Mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde Ortaya çıkabilecek risklere karşı koruma sağlanması ve işin planlanan sürede bitirilebilmesi amacıyla, yapım işlerinde yüklenici tarafından ihale dokümanında belirtilen şekilde "All Risk" türü sigorta yaptırma zorunluluğu getirilmiştir. Oluşabilecek deprem, sel, su baskını, toprak kayması ve terör gibi risklere karşı uygulanabilecek azami muafiyet oranı % 2, koasürans oranı ise % 20'dir.

www.balioglu.net

Yapılan incelemede, yapım işleri için yükleniciler tarafından yaptırılan bütün riskler (all risk) sigorta poliçelerinde doğal afetler, yangın, hırsızlık, bakım hasarları, üçüncü şahıs mali mesuliyet maddi zarar gibi risklere karşı muafiyet oranı %10, koasürans oranı ise % 40 olarak belirlenmiştir.

Sigorta uygulaması esas itibarıyla yükleniciyi korumak amacıyla getirilmişse de yüklenicinin iradesi dışında ortaya çıkan doğal afetlerin yükleniciyi zor durumda bırakmaması, işi yarım bırakmaması açısından idareyi de koruma amacı gütmektedir.

Sigorta poliçesinde tüm riskler için muafiyet oranlarının % 2, deprem, sel, su baskını, toprak kayması ve terör riskleri için koasürans oranının % 20'den fazla olması yüklenicinin nihai sorumluluğunu ortadan kaldırmamakla birlikte, karşılaşabileceği riski artırmaktadır.

Kurum tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, yeni başlayan ve devam eden yapım işlerinde, Yapım İşleri Genel Şartnamesi uyarınca bütün riskler sigortası muafiyet ve koasürans oranlarına dikkat edilerek işlem tesis edileceği belirtilmiştir.

Açıklanan nedenlerle yapım işleri için yaptırılan bütün riskler (all risk) sigortalarında oluşabilecek risklere karşı % 2'den fazla muafiyet, %20'den fazla koasürans uygulanmaması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 8: Bilimsel Araştırma Projelerinin Öngörülen Sürede Tamamlanmaması

Çukurova Üniversitesi tarafından desteklenen bilimsel araştırma projelerinin mevzuatta belirtilen zaman içerisinde tamamlanarak sonuçlandırılamadığı tespit edilmiştir.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in "Proje süresi ve bütçesi" başlıklı 9'uncu maddesinde; Projelerin bilimsel araştırma projelerinin kabulü, değerlendirilmesi, desteklenmesi, izlenmesi ve üst yöneticinin bilimsel araştırmalarla ilgili olarak vereceği diğer görevleri yürütmek amacıyla oluşturulan komisyon tarafından onaylanan çalışma takvimine uygun olarak yürütülmesinin esas olduğu, ancak, gerekli hallerde proje yürütücüsünün talebi, komisyonun kararı ile projeler için ek süre verilebileceği, fakat bilimsel araştırma projelerinin ek süreler dâhil en çok otuz altı ay içerisinde tamamlanacağı hüküm altına alınmıştır.

Üniversite tarafından yayınlanan, Çukurova Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Yönergesi ve Çukurova Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi Uygulama İlkeleri'nde de Yönetmelik hükümlerine benzer ifadelerle, bilimsel araştırma projeleri ek süreler de dâhil olmak üzere en çok otuz altı ay içerisinde tamamlanır. Proje yürütücülerinin gerekçeli talebi üzerine, Bilimsel Araştırma Proje Komisyonu kararı ile projeler için otuz altı aylık süre aşılmamak koşuluyla ek süre verilebilir denilmektedir. Bilimsel Araştırma Projeleri, verilen ilave süreler ile birlikte en geç otuz altı ay sonra eksiksiz olarak bitirilmelidir.

Çukurova Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Yönergesi'nin 24 ve devamı maddelerinde Sözleşmesine, yönetmelik ve yönerge hükümlerine aykırı hareket eden projeler için uygulanacak yaptırımlar belirlenmiş bulunmaktadır.

Kurum tarafından, öngörülen sürede tamamlanmayan bilimsel araştırma proje sahiplerine gerekli yaptırımların uygulandığı belirtilmiş ise de Çukurova Üniversitesi Proje Süreçleri Yönetim Sistemi'nden alınan verilere göre, desteklenen projelerden toplam 1.123 adet projenin süre aşımına giren proje kategorisinde yer aldığı görülmektedir.

Proje sonuçlarından yapılacak yayınlarla ulusal ve uluslararası düzeyde bilime katkıda bulunabilmesi, ulusal ve bölgesel sorunlara proje çalışmalarıyla çözümler üretilebilmesi, üniversite-sanayi işbirliği projelerinin hayata geçirilebilmesi amacıyla desteklenen bilimsel araştırma projelerinin mevzuatında belirtilen sürede sonuçlandırılması, öngörülen sürede

www.balioglu.net

tamamlanmayan projeler için gerekli yaptırımların uygulanması suretiyle kamu kaynaklarının daha etkin ve verimli kullanılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 9: Geçmiş Yıllarda Alınan Taşınırlardan Hiç Kullanılmamış ve Atıl Halde Bekleyenlerin Bulunması

Kamu İdaresinin bazı birimlerince geçmiş yıllarda alınan taşınırlardan, uzun zamandır kullanıma verilmemiş, ve atıl halde bekleyen taşınırlar bulunduğu görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile oluşturulan malî yönetim sisteminde; kamu idarelerinin, ihtiyaçlarını stratejik planlarına, yıllık amaç ve hedefleri ile performans göstergelerine dayanarak planlamaları ve bütçeleştirmeleri; sağlanan kaynakları etkin, verimli ve ekonomik bir şekilde kullanmaları temel ilkedir.

Adı geçen Kanun'un *"Hesap verme sorumluluğu"* başlıklı 8'inci maddesinde, her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların kaynakların etkili, ekonomik, verimli olarak elde edilmesinden ve kullanılmasından sorumlu ve bu hususlarda yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorunda oldukları hükme bağlanmış; Taşınır Mal Yönetmeliği'nin *"Sorumluluk"* başlıklı 5'inci maddesinde de bu husus vurgulanmıştır. Bu çerçevede kamu idareleri, ihtiyaç fazlası taşınır oluşmaması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler.

www.balioglu.net

Kurum tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, Üniversite birimlerinde geçmiş yıllarda alınan taşınırlardan, uzun zamandır kullanıma verilmemiş ve atıl halde bekleyen taşınırların kullanılması için gerekli özen ve dikkat gösterileceği ifade edilmiştir.

Açıklanan nedenlerle kamu kaynağının verimli kullanılması ve kamuda tasarruf sağlanması bakımından ihtiyaç planlamalarının doğru yapılması, ihtiyaç fazlası taşınırların kamu idareleri arasında bedelsiz devirlerinin sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 10: Dayanıklı Taşınırlara Numaralandırma İşlemlerinin Yapılmaması

Üniversitenin bazı birimlerinde, dayanıklı taşınırlara mevzuatın öngördüğü şekilde sicil numarası verilmediği görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin *"Dayanıklı taşınırların numaralanması"* başlıklı 36'ncı maddesinin 1'inci fıkrasında; giriş kaydı yapılan dayanıklı taşınırlara, taşınır kayıt yetkilisi tarafından bir sicil numarası verileceği, bu numaranın yazma, kazıma, damga vurma veya etiket

yapıştırma suretiyle taşınırın üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtileceği ifade edilmiştir. Aynı maddenin 2'nci fıkrasında ise; sicil numarasının üç grup rakamdan oluşacağı. birinci grup rakam, taşınırın Dayanıklı Taşınırlar Defterinde ayrıntılı izlenmek üzere kaydedildiği taşınır kodundan; ikinci grup rakam, taşınırın giriş kaydedildiği yılın son iki rakamından; üçüncü grup rakam ise taşınıra verilen giriş sıra numarasından oluşacağı hüküm altına alınmıştır.

Kurum tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, numaralandırılması mümkün olan tüm dayanıklı taşınırlara, sicil numarası verilerek bu numaraların yazma, kazıma, damga vurma veya etiket yapıştırma suretiyle taşınırın üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtilmesi işleminin, Üniversite harcama birimlerinin birçoğu tarafından yapıldığı, numaralandırma işlemi gerçekleştirmeyen harcama birimlerinde ise işlemlerin devam ettiği belirtilmiştir.

Açıklanan nedenlerle numaralandırılması mümkün olan tüm dayanıklı taşınırlara, yukarıdaki hükümler doğrultusunda sicil numarası verilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 11: Üniversite Adına Yetkisiz Birimlerce Muhasebe Sitemi Dışında Banka Hesabı Açılması

Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından açılması ve muhasebe sistemi içinde yer alması gereken banka hesapları dışında, üniversitenin muhtelif birimleri tarafından açılmış ve muhasebe sistemi içinde yer almayan banka hesaplarının mevcut olduğu görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda, kamu idaresi hesaplarının niteliği ve bu hesaplara ilişkin görev, yetki ve sorumluluklar tanımlanmış; bu görev ve yetkilerin kimler tarafından kullanılacağı belirlenmiştir.

Anılan Kanun'un 61'inci maddesinde muhasebe hizmeti; *"gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemleri"* şeklinde tanımlanmış ve bu işlemlerin muhasebe yetkililerince yürütüleceği belirtilmiştir. Muhasebe yetkilisi, bu hizmetlerin yapılmasından ve muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumlu tutulmuştur.

Diğer yandan, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 102 Banka hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 17'inci maddesinde;

"(1) Banka hesabı, muhasebe birimleri adına bankaya yatırılan paralar ve bankaya tahsil için verilen çeklerden tahsil işlemi tamamlananlar ile muhasebe birimlerince düzenlenen çek ve gönderme emirlerinden ödendiği veya gönderildiği bildirilen çek ve gönderme emri tutarlarının izlenmesi için kullanılır."

"Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 18'inci maddesinde ise;

"(1) Muhasebe birimlerince bir gün içinde tahsil edilen paralardan, ertesi gün kasadan yapılacak ödemeler için Bakanlıkça tespit edilerek duyurulan tutarlar alıkonularak, fazlası düzenlenecek teslimat müzekkeresi ile bankaya yatırılır.

(2) Bankalarca muhasebe birimleri adına yapılan diğer tahsilat için, teslimat müzekkeresi düzenlenmez. Bu tür tutarlar bankadan alınacak hesap özet cetveline göre kayıtlara alınır.

(3) Muhasebe birimlerince, hesaplarının bulunduğu bankalardan nakden yapılacak ödemeler için bu bankaların kendi çekleri; ödeme yapılacak kişilerin hesaplarına aktarılacak tutarlar ile bankalarda açtırılacak krediler için "Gönderme Emri" (Örnek:14) düzenlenir. Muhasebe birimlerince, bankalar nezdindeki döviz hesabından yapılacak ödemelerde ise "Döviz Gönderme Emri" (Örnek:15) kullanılır." denilmek suretiyle, 102 Banka Hesabının yalnızca muhasebe birimlerine adına açılan banka hesaplarının takibi için kullanılacağı ve söz konusu banka hesaplarına ilişkin her türlü para yatırma, tahsilat ve ödeme işlemlerinin de muhasebe birimlerince (5018 sayılı Kanun'un anılan hükümleri uyarınca muhasebe yetkilisi ve/veya mutemedince) yerine getirileceği açıkça belirtilmiştir. Ayrıca, söz konusu hükümlerden muhasebe birimi adına açılan tüm hesapların muhasebece takip edilmesi gerektiği de anlaşılmaktadır.

Üniversite nezdinde yapılan denetimlerde muhasebe biriminin kontrolünde olmayan üniversite vergi kimlik numarası ile açılmış 13 banka hesabı olduğu, bu hesaplardaki hareketlerin yevmiye kayıtlarına yansımadığı görülmektedir. Söz konusu birimler ve banka hesap numaraları aşağıdaki gibidir:

www.balioglu.net

Tablo 9: Yetkisiz Birimlerce Açılan Banka Hesap Numaraları

Vergi Numarası	Birimi	Hesap Numarası	Banka Adı
2640118320	Tıp Fakültesi	301370	İ. Bankası
2640242751	Ziraat Fakültesi	600885	İ. Bankası
2640242964	Sosyal Bilimler Enstitüsü	513331-649097	İ. Bankası
2640242413	Özel Kalem (Rektörlük)	565166	İ. Bankası
2640243359	Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı	816153-816140	İ. Bankası
2640243367	Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı	65540	İ. Bankası
2640311945	Hukuk Fakültesi	TR310001001690637159525001	Z. Bankası
2640243020	Devlet Konservatuvarı	TR940001001690444349425001	Z. Bankası
2640242413	Özel Kalem (Rektörlük)	TR410001001690255937685001	Z. Bankası
2640243246	Özel Kalem (Genel Sekreterlik)	TR740001001690738480015001	Z. Bankası
2640243359	Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı	TR240001001690450802725002	Z. Bankası

www.balioglu.net

Kurum tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, üniversite adına yetkisiz birimlerce muhasebe sitemi dışında açılan banka hesaplarının bir kısmının kapatıldığı bir kısmının ise kapatılması ile ilgili işlemlerin devam ettiği belirtilmiştir.

Açıklanan nedenlerle Üniversite banka hesaplarının Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından açılması ve muhasebe sistemi içerisinde yer alması, Üniversitenin muhtelif birimleri tarafından açılmış ve muhasebe sistemi içinde yer almayan banka hesaplarının kapatılarak bakiyelerinin Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı hesaplarına aktarılması gerektiği değerlendirilmiştir.

BULGU 12: Kira Süresi Biten Taşınmazların Ecrimisil Karşılığında Kullandırılmaya Devam Edilmesıı

Üniversite mülkiyetindeki taşınmazlardan, kiraya verilenlerin, kira süresi sonunda tahliye ettirilmeden ve yeni ihale yapılmadan, ecrimisil yoluyla aynı kişiler tarafından kullanıldığı görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun *"Kapsam"* başlıklı 1'inci maddesi ile üniversite mülkiyetindeki taşınmazların ancak bu Kanun hükümlerine göre kiraya verilebileceği,

"Kiralarda sözleşme süresi" başlıklı 64'üncü maddesi ile belirli istisnalar haricinde, kiraya verilecek taşınmazların kira süresinin on yıldan çok olamayacağı ve taşınmazların üçüncü kişilere kiralanması işlemlerinin aynı Kanun'un 35'inci maddesinde sayılan ihale usulleri çerçevesinde yürütülmesi gerektiği ve Kanun'un 36'ncı maddesinde ise; 1'inci maddede yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulü olduğu belirtilerek kira işlerinin ihale yoluyla yürütülmesi gerektiği açıkça vurgulanmıştır.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesinde; kamu idarelerine ait taşınmazlara ait kira sözleşmelerinin bitim tarihinden itibaren, işgalin devam etmesi halinde, işgal edilen taşınmaz malın idarenin talebi üzerine bulunduğu yer mülki amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edileceği ve kira sözleşme bitim tarihi ile tahliye tarihi arasında ecrimisil alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede, Üniversite mülkiyetindeki muhtelif taşınmazların kira sürelerinin sonunda Kanun'da belirtilen usuller kullanılarak tahliye ettirilmeksizin ecrimisil yoluyla aynı kişilerin taşınmazı kullanmasına müsaade edilmektedir. Bu yolla söz konusu taşınmazlar kira sözleşmesi bitmiş olmasına rağmen aynı kişilere ihalesiz olarak kullandırılmaktadır.

www.balioglu.net

Kurum tarafından, sözleşme süresi sona eren kiracıların tahliyesi yapıldıktan sonra ihale işlemlerinin yapılacağı, kira süresi sona eren kiracıların sözleşmesinde özel hüküm olanlara ceza bedelinin hesaplandığı, sözleşmesinde özel hüküm olmayan işgalci konumundaki kiracılara ecrimisil tespit ve takdir işlemlerinin yapıldığı ve yapılacağı, bulgu konusu hususun Hukuk Müşavirliğine bildirildiği ifade edilmiştir.

Açıklanan nedenlerle üniversite mülkiyetindeki taşınmazların 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nda yer alan esaslar ve süreler dâhilinde ihale yapılmak suretiyle kiraya verilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Hukuk Davalarından Doğan İdare Borçlarının Tahsili İçin Doğrudan İcra Müdürlüklerine Başvurulması, İcra Vekâlet Ücreti ve İcra Masraflarına Neden Olunması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	İdare tarafından yapılabilecek işlemlerin yapıldığı görüldü, ancak bu hususta yasal düzenleme gerektiği anlaşıldığından yasal düzenleme yapıldıktan sonra bulgunun gereğinin tamamen yapılabileceği anlaşıldı.
İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	İşçilerin önemli bir kısmına birikmiş yıllık izinlerinin kullandırıldığı, geriye kalanının da kullandırılmaya devam edildiği anlaşılmıştır.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ

2020 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu

www.balioglu.net

İÇİNDEKİLER

1. **KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 32**
2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 34**
3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 34**
4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 34**
5. **DENETİM GÖRÜŞÜ 35**
6. **DENETİM BULGULARI 35**
7. **EKLER 49**

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Kısımlara Bölünerek Yapılan Hizmet Alımlarına İlişkin Liste 42
Tablo 2: Kısımlara Bölünerek Firmalara Ödeme Önceliği Sağlamak Amacıyla Yapılan Alımlara İlişkin Liste 46

www.balioglu.net

KISALTMALAR

SGK: Sosyal Güvenlik Kurumu

SHS: Sağlık Hizmeti Sunucusu

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Kısa Süreli İhtiyaçların Karşılanması İçin Kullanılması Gereken Doğrudan Temin Yönteminin Uzun Dönemli İhtiyaçların Karşılanmasında Kullanılması

2. Doğrudan Temin Yöntemiyle Gerçekleştirilen Satın Almalarda Piyasa Fiyat Araştırmasının Belirli Standartlarda Yapılmaması

3. Mal Alımlarının Parçalara Bölünmek Suretiyle Doğrudan Temin Yöntemiyle Gerçekleştirilmesi

4. Hizmet Alımlarının Parçalara Bölünmek Suretiyle Doğrudan Temin Yöntemiyle Gerçekleştirilmesi

5. İstisna Kapsamında ve Parasal Limit Dahilinde Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılan Alımlarda Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması

6. Ödemelerde Öncelik Sağlamak ve Bakanlık Tarafından Belirlenen Tutarın Altında Kalmak İçin Alımların Parçalara Bölünmesi

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Çukurova Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendi uyarınca, 15.07.1999 tarih ve 23756 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çukurova Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği kapsamında kurulmuştur.

Söz konusu Yönetmelik'in "Faaliyet alanları" başlıklı 2'nci maddesiyle, İşletme faaliyet alanına giren iş ve hizmetler;

a) Yükseköğretim kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından istenecek bilimsel görüş, araştırma ve benzeri hizmetleri yapmak ve bunlara ilişkin raporlar düzenlemek,

b) Bilimsel teknik, kültürel, sanatsal, tarım ve sağlık ile ilgili araştırma ve uygulamaları teşvik etmek amacıyla plan, proje uygulama ve danışmanlık hizmetleri vermek, yükseköğretim kurumları dışındaki kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler için seminer, kurs, konferans düzenlemek ve alınacak bilimsel sonuçların uygulamasını yapmak,

c) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek birimlerin faaliyet alanlarıyla ilgili mal ve hizmet üretmek ve elde edilen ürünleri önceden Rektörün onayı alınmak suretiyle pazarlamak ve satmak,

d) İşletmenin kuruluş amacına ve Yükseköğretim Kanununun amaç ve ilkelerine uygun diğer çalışmalar yapmak.

Olarak belirlenmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı bir birim olarak yapılanan Döner Sermaye İşletmesi, İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü olarak teşkilatlandırılmıştır. İşletme Müdürlüğü bünyesinde 1 işletme müdürü, 1 idari memur ve 1 sürekli işçi hizmet vermektedir. İdari memurun kadrosu özel bütçede olup, diğerlerinin ise İşletmededir. İşletmenin Saymanlık Müdürlüğünde, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli 1 saymanlık müdürü ve 12 memur bulunmaktadır.

www.balioglu.net

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir. Dolayısıyla, 5018 sayılı Kanun'un bütçe ile ilgili hükümlerine tabi olmayan İşletme bütçesi, adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta olup; Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör tarafından onaylanarak yürürlüğe girmektedir.

Başlangıç bütçesi 594.672.361,00 TL olarak tahmin edilen İşletmenin 2020 bütçe gideri 644.836.913.16 TL, bütçe geliri ise 554.635.840,55 TL olarak gerçekleşmiştir.

2020 yılı bilançosuna göre İşletmenin sermayesi 27.000,06 TL olup, toplam aktif büyüklüğü ise 338.208.179,94TL'dir.

2020 yılı gelir tablosuna göre gelir toplamı 649.900.318,68 TL, gider toplamı 541.758.377,88 TL olan Döner Sermaye İşletmesi, yılsonu itibarıyla dönemi 108.141.940,80 TL net kar ile tamamlamıştır.

www.balioglu.net

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Çukurova Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi muhasebe ve raporlama işlemlerini, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütmektedir. İşletme, Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esaslarını, kıyasen uygulamakta olup; T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan diğer düzenlemelere de tabidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,

- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu.
- Envanter defteri

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve gelir tablosu tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

www.balioglu.net

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanun'u, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki

düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

www.balioglu.net

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Çukurova Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kısa Süreli İhtiyaçların Karşılanması İçin Kullanılması Gereken Doğrudan Temin Yönteminin Uzun Dönemli İhtiyaçların Karşılanmasında Kullanılması

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesince, parasal limit dahilinde firmalardan doğrudan temin yöntemiyle yapılan mal/malzeme alımı sözleşmelerinde teslimat süresi, bir ihalenin sonuçlanabileceğinden daha uzun belirlenmektedir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinin (d) bendinde; büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde bulunan idarelerin 97.008,00 TL'yi, diğer idarelerin 32.316,00 TL'yi aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımların ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin usulü ile karşılanabileceği belirtilmektedir.

Doğrudan temin usulü ile, küçük ölçekli günlük ihtiyaçların ihale usullerine tabi olmadan karşılanması, küçük bakım onarım işlerinin yaptırılmasında kolaylık sağlamak üzere, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçların doğrudan temin edilmesi amaçlanmıştır. Doğrudan temin yöntemi, ihale sürecinde, ihale dokümanının hazırlanması, ilan süresi, ihale dokümanının değerlendirilmesi, komisyon kararının onaylanması, sözleşmeye davet süreci ve itiraz gibi Kanuni zorunluluklar, ortaya çıkan küçük ölçekli günlük ihtiyaçların söz konusu sürecin uzun zaman alması nedeniyle piyasadan kısa sürede karşılanmasını mümkün kılmaktadır.

Döner Sermaye İşletmesi tarafından, Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendi kullanılarak piyasadan doğrudan temin edilen mal/malzeme alımı için imzalanan sözleşmelerde teslim süresinin, Kanun'da belirtilen temel ihale usullerinin sonuçlandırabileceği süreden daha uzun bir müddetin teslimat zaman aralığı olarak belirlendiği görülmüştür. Mal/malzeme tedariki için bu şekilde belirlenen uzun teslimat süreleri Kanun'da düzenlenen doğrudan temin yönteminin amacına aykırılık teşkil etmektedir.

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesince, parasal limit dahilinde firmalardan doğrudan temin yöntemiyle yapılan mal/malzeme alımı sözleşmelerinde belirlenen teslimat süreleri;

400 gün ve üzerinde teslimat süresi öngörülen doğrudan temin sayısı 2,

300 ile 400 gün arasında teslimat süresi öngörülen doğrudan temin sayısı 105,

200 ile 300 gün arasında teslimat süresi öngörülen doğrudan temin sayısı 18,

www.balioglu.net

100 ile 200 gün arasında teslimat süresi öngörülen doğrudan temin sayısı 227,

50 ile 100 gün arasında teslimat süresi öngörülen doğrudan temin sayısı 1.068,

50 günün altında teslimat süresi öngörülen doğrudan temin sayısı 2.264'tür.

İşletme tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, bundan sonra doğrudan temin usulüyle yapılan alımlarda teslimat sürelerinin Kamu İhale Kanunu'nda belirtilen temel ilkeler dikkate alınarak gerçekleştirileceği ifade edilmiştir.

Döner Sermaye İşletmesinin kaynakların etkili ve verimli bir şekilde kullanılabilmesi için ihtiyaç planlaması yapmak ve ihtiyaçların plan doğrultusunda karşılanmasının sağlaması gerekmektedir. Bunun için de, uzunca bir süre teslim edilmediği takdirde ihtiyaç duyulmayacak olan, parasal limit dahilinde doğrudan temin yöntemiyle yapılan mal/malzeme alımları toplu bir şekilde Kamu İhale Kanunu'nda öngörülen temel ilkeler doğrultusunda ve temel ihale usulleri ile gerçekleştirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Doğrudan Temin Yöntemiyle Gerçekleştirilen Satın Almalarda Piyasa Fiyat Araştırmasının Belirli Standartlarda Yapılmaması

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesince, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin (d) bendine göre belli parasal limitler dahilinde yapılan alımlarda piyasa fiyat araştırmasının belli standartlar çerçevesinde yapılmadığı görülmüştür.

Kanun'un "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinin son fıkrasında; bu maddeye göre yapılacak alımlarda, ihale komisyonu kurma yeterlik kuralları arama zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçların temin edilebileceği belirtilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Doğrudan temine ilişkin açıklamalar" başlıklı 22'nci maddesinin 22.1.1.4'üncü bendinde, Kanun'un 22'nci maddesine göre ihtiyaçların karşılanmasında görevlendirilen kişi veya kişilerin piyasada fiyat araştırması yapması ve buna ilişkin belgeleri dayanakları ile birlikte onay belgesine eklenmesinin zorunlu olduğu, gerekli görülmesi halinde, fiyat araştırmalarının, ilgili İhale Uygulama Yönetmeliklerinde yaklaşık maliyetin belirlenmesine ilişkin esas ve usuller çerçevesinde yapılabileceği belirtilmiştir.

İlgili İhale Uygulama Yönetmeliklerinde, yapılacak piyasa araştırmasına dayalı fiyat tespitlerinde; üreticilerden, ana bayilerden, toptancılardan, yetkili satıcılardan ve satıcılardan

fiyat veya proforma fatura alınmak ve gerekli karşılaştırmalar yapılmak suretiyle uygun fiyatların netleştirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

İşletme tarafından Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendine göre belli parasal limitleri aşmayan ihtiyaçlara ilişkin alımlar; tek satıcıdan fiyat alınarak ve bu fiyata ilişkin belgeleri dayanakları ile birlikte onay belgesine eklenmeksizin gerçekleştirilmektedir. Söz konusu alımlar yapılırken; piyasada bu malları üreten veya pazarlayan, sektörde lider gerçek veya tüzel kişilerden fiyat veya proforma fatura alınması, fiyat sorulacak kişi ve kuruluşlara yazı yazılması, bu yazıda alım yapılacak mal veya hizmetin niteliği, miktarı, teslim süresi, nakliyesi, sigortası ve diğer özel şartların (idari ve teknik şartlar) belirtilmesi, alımlara ilişkin bildirimlerin faks, posta, e-posta gibi iletişim araçlarıyla potansiyel tedarikçi ya da hizmet sunucularına duyurulması, alımlara ilişkin bilgilerin İşletmenin web sitesinde yayınlanması, giriş panosuna veya herkesin görebileceği yerlere asılması ve benzeri uygulamalar yapılması belirli standartlar çerçevesinde sağlıklı bir fiyat araştırması yapılmasına yardımcı olacaktır.

İşletme tarafından, doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirilen satın almaların, piyasa fiyat araştırmasının rekabet, saydamlık, ihtiyaçların uygun şartlarda ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasının sağlanması açısından hastanenin ihale ilan panosunda ilan edildiği, ayrıca hastane internet sitesinde doğrudan temin alımlarının yayınlanması için alt yapı çalışmasının yapılmakta olduğu ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Açıklanan nedenlerle doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirilen satın almaların, piyasa fiyat araştırmasının belirli standartlarda her türlü fiyat araştırması yapılarak rekabet, saydamlık, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlayacak şekilde gerçekleştirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Mal Alımlarının Parçalara Bölünmek Suretiyle Doğrudan Temin Yöntemiyle Gerçekleştirilmesi

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesince, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda öngörülen temel ihale usulleri ile ihale edilmesi gereken ve aynı ihale konusu iş içerisinde yer alabilecek bazı mal alımları mevzuatta öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde parçalara bölünmek suretiyle doğrudan teminle gerçekleştirilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 8'inci maddesinde; her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından,

muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Anılan Kanun'un 32'nci maddesinde ise; harcama yetkilileri, harcama talimatlarının bütçe ilke ve esaslarına, kanun, tüzük ve yönetmelikler ile diğer mevzuata uygun olmasından, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından sorumlu olduğu ifade edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde; idarelerin bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu belirtilmiş olup söz konusu maddenin devamında ise aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmadığı sürece mal alımı, hizmet alımı ve yapım işlerinin bir arada ihale edilemeyeceği ve eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin kısımlara bölünemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Kanun'un "Görevlilerin ceza sorumluluğu" başlıklı 60'ıncı maddesinde, Kanun'da belirtilen temel ilkelere aykırı olarak alım yapılmasına izin verenler ile alım yapanlar hakkında görevlilerin ceza sorumluluğu bulunduğu ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Aynı Kanun'un doğrudan temin başlıklı 22'nci maddesinin (d) bendinde büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde bulunan idarelerin 97.008,00 TL'yi, diğer idarelerin 32.316,00 TL'yi aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımların ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin usulü ile karşılanabileceği belirtilmektedir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 22.5.1.2. numaralı maddesinde ise

"...4734 sayılı Kanunun 19'uncu maddesine göre açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyacın, Kanunun 22'nci maddesinin (d) bendi için öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle aynı Kanunun 22'nci maddesinin (d) bendine göre temini, 4734 sayılı Kanunun temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiğinden, bu yönde uygulamaların sorumluluk doğuracağı hususuna dikkat edilmesi gereklidir."

denilmek suretiyle aynı husus tekrar edilerek aynı nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünerek yapılmasının, 4734 Sayılı Kanun'un temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiği ifade edilmektedir.

Döner Sermaye İşletmesinin, niteliği itibariyle benzer veya aynı olan mal ve malzeme ihtiyaçlarını çok sayıda işlemle aynı yükleniciden doğrudan temin suretiyle karşıladığı anlaşılmaktadır.

İşletme tarafından yapılan mal alımlarında 4734 sayılı Kanun'un 22/d maddesiyle 2020 yılı için her bir alım için belirlenen 97.008,00 TL'lik limite uyulmuş olmakla birlikte niteliği itibari ile aynı mahiyette olan yıl içerisinde sürekli tekrarlanan ve yakın tarihlerde yapılan mal alımları, parçalara bölünmek suretiyle gerçekleştirilmiştir.

İşletme tarafından bundan sonra yapılacak olan alımlarda bulgu konusu hususta gereken özenin gösterileceği ifade edilmiştir.

Açıklanan nedenlerle, mal alımlarının 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda öngörülen "temel ilkeler" çerçevesinde yine aynı Kanun'da düzenlenen usul ve esaslara göre temel ihale usulleri ile gerçekleştirilmesi, İhale ile temin edilmesi gereken ihtiyaçların parasal sınırın altında kalacak şekilde parçalara bölünerek karşılanmaması gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 4: Hizmet Alımlarının Parçalara Bölünmek Suretiyle Doğrudan Temin Yöntemiyle Gerçekleştirilmesi

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesince, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda öngörülen temel ihale usulleri ile ihale edilmesi gereken ve aynı ihale konusu iş içerisinde yer alabilecek bazı hizmet alımlarının, mevzuatta öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde parçalara bölünmek suretiyle doğrudan teminle gerçekleştirildiği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 8'inci maddesinde*;* her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Anılan Kanun'un 32'nci maddesinde ise; harcama yetkilileri, harcama talimatlarının bütçe ilke ve esaslarına, kanun, tüzük ve yönetmelikler ile diğer mevzuata uygun olmasından, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından sorumlu olduğu ifade edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde; idarelerin bu Kanun'a göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu belirtilmiş olup söz konusu maddenin devamında ise aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmadığı sürece mal alımı, hizmet alımı ve yapım işlerinin bir arada ihale edilemeyeceği ve eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin kısımlara bölünemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Kanun'un "Görevlilerin ceza sorumluluğu" başlıklı 60'ıncı maddesinde, Kanun'da belirtilen temel ilkelere aykırı olarak alım yapılmasına izin verenler ile alım yapanlar hakkında görevlilerin ceza sorumluluğu bulunduğu ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Aynı Kanun'un "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinin (d) bendinde büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde bulunan idarelerin 97.008,00 TL'yi, diğer idarelerin 32.316,00 TL'yi aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımların ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin usulü ile karşılanabileceği belirtilmektedir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 22.5.1.2. numaralı maddesinde ise

"...4734 sayılı Kanunun 19'uncu maddesine göre açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyacın, Kanunun 22'nci maddesinin (d) bendi için öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle aynı Kanunun 22'nci maddesinin (d) bendine göre temini, 4734 sayılı Kanunun temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiğinden, bu yönde uygulamaların sorumluluk doğuracağı hususuna dikkat edilmesi gereklidir."

denilmek suretiyle aynı husus tekrar edilerek aynı nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünerek yapılmasının, 4734 Sayılı Kanun'un temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiği ifade edilmektedir.

Döner Sermaye İşletmesi, niteliği itibariyle benzer veya aynı olan hizmet alımlarını çok sayıda işlemle aynı yükleniciden doğrudan temin suretiyle karşıladığı anlaşılmış olup söz konusu duruma ilişkin örnek olarak aşağıda yer alan alımlar gösterilebilir.

Tablo 1: Kısımlara Bölünerek Yapılan Hizmet Alımlarına İlişkin Liste

Firma Adı	Toplam Tutar	Alım Sayısı	Alınan Hizmetin Niteliği
Firma 1	98.500,00	2	Biyomedikal Birimi İçin 11 Kalem Hizmet Alımı
Firma 2	99.899,00	5	Elektrik Atölyesi İçin 1 Kalem Hizmet Alımı
Firma 3	594.500,00	15	Elektrik Atölyesi İçin 1 Kalem Hizmet Alımı
Firma 4	180.000,00	2	Fatura (Medikal Muhasebe) İçin 1 Kalem Hizmet Alımı
Firma 5	127.000,00	2	Teknik Koordinatörlük İçin 1 Kalem Hizmet Alımı
Firma 6	523.000,00	9	Teknik Koordinatörlük İçin 1 Kalem Hizmet Alımı
Firma 7	171.000,00	2	Teknik Koordinatörlük İçin 1 Kalem Hizmet Alımı
Firma 8	486.000,00	6	Merkezi Ameliyathane Kurulu Başkanlığı İçin Hizmet Alımı
Firma 9	497.750,00	10	Elektrik Atölyesi İçin 1 Kalem Hizmet Alımı
Firma 10	443.000,00	10	Elektrik Atölyesi İçin 1 Kalem Hizmet Alımı
Firma 11	382.850,00	7	Teknik Koordinatörlük İçin 1 Kalem Hizmet Alımı
Firma 12	186.000,00	2	Merkezi Sterilizasyon İçin 1 Kalem Hizmet Alımı
Firma 13	131.000,00	2	Teknik Koordinatörlük İçin 1 Kalem Hizmet Alımı
Firma 14	205.750,00	6	Teknik Koordinatörlük İçin 1 Kalem Hizmet Alımı
Toplam	**4.126.249,00**		

www.balioglu.net

Yine İşletmenin ilgili mevzuatta öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde aynı veya benzer hizmetlerini parçalara bölmek suretiyle bir ihale usulü olmayan doğrudan temin ile aldığı görülmüş olup bu duruma ilişkin örnek uygulamalar aşağıdaki gibidir:

Yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere İşletme tarafından yapılan hizmet alımlarında 4734 sayılı Kanun'un 22/d maddesiyle 2020 yılı için her bir alım için belirlenen 97.008,00 TL'lik limite uyulmuş olmakla birlikte niteliği itibari ile aynı mahiyette olan yıl içerisinde sürekli tekrarlanan ve yakın tarihlerde yapılan mal alımları, parçalara bölünmek suretiyle gerçekleştirilmiştir.

İşletme tarafından bundan sonra yapılacak olan alımlarda bulgu konusu hususta gereken özenin gösterileceği ifade edilmiştir.

Açıklanan nedenlerle aynı ihale konusu iş içerisinde yer alabilecek hizmet alımlarının; Kamu İhale Kanunu'nda öngörülen temel ilkeler ve temel ihale usulleri ile gerçekleştirilmesi, doğrudan temin parasal sınırının altında kalacak şekilde parçalara bölme yoluna gidilmemesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 5: İstisna Kapsamında ve Parasal Limit Dahilinde Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılan Alımlarda Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması

Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3'üncü maddesinin (a) bendi ile istisna olarak yapılan alımlarda ve parasal limit dahilinde firmalardan yapılan doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlarda Kamu İhale Kurumundan alım gerçekleştirilen firmaların yasaklı olup olmadığının kontrol edilmesi gerekirken, yasaklılık teyidi yapılmadan ihtiyaçlar temin edildiği görülmüştür.

Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendinde belirtilen ve her yıl Kamu İhale Kurumu tarafından güncellenen tutarı aşmayan mal ve hizmet alımları ve yapım işleri ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin mal ve hizmetlerin idarelerce ihale yapılmaksızın doğrudan temin edilmesi mümkün bulunmaktadır. Ayrıca Kanun'un 3'üncü maddesinin (a) bendi ile, Kanun kapsamına giren kuruluşlarca, kuruluş amacı veya mevzuatı gereği işlemek, değerlendirmek, iyileştirmek veya satmak üzere doğrudan üreticilerden veya ortaklarından yapılan tarım veya hayvancılıkla ilgili ürün alımları ve orman köyleri kalkındırma kooperatiflerinin ve orman köylülerinin başlıca geçim kaynağını oluşturan ve 6831 sayılı Orman Kanun'u kapsamında yürütülen ve o yerde bulunan orman köylülerine yaptırılacak olan hizmetler, ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç Kanundan istisna edilmiştir. İstisna kapsamında yapılacak olan alımlar Kanun hükümlerine tabi olmadan gerçekleştirilmektedir.

4734 sayılı Kanun'un 58'inci ve 4735 sayılı Kanun'un 26'ncı maddelerine göre haklarında yasaklama kararı verilen gerçek veya tüzel kişiler, 4734 sayılı Kanun'un 2'nci ve 3'üncü maddeleri uyarınca istisna edilenler dahil bütün kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılmaktan yasaklanacaktır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Teyit işlemleri" başlıklı 30.5'inci maddesinin 30.5.3'üncü fıkrasında, Kanun'un 3'üncü maddesi uyarınca istisna kapsamında yapılan alımlarda da Kanun kapsamında yapılan ihalelerde olduğu gibi ihale üzerinde kalan isteklinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı Kurumdan teyit ettirileceği ifade edilmiştir. 4734 sayılı Kanun'un istisnalara ilişkin olarak 3'üncü maddesinde belirtilen işler istisna kapsamında olmasına rağmen, bu işlerin ihaleleri bu Kanun'da belirtilen ceza ve ihalelerden yasaklama hükümlerine tâbidir denilmektedir. Aynı maddenin 30.5.4'üncü fıkrasında, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesi uyarınca ihtiyaçların doğrudan temin yöntemi kullanılarak belirli bir istekliden temin edilmesi halinde alım yapılacak kişi ya da firmanın ihalelere

www.balioglu.net

katılmaktan yasaklı olup olmadığının teyit ettirilmeyeceği, ancak anılan Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendinde belirtilen parasal limit dahilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kamu İhale Kurumu'nun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi ve yasaklı olduğunun belirlenmesi durumunda, söz konusu kişiden alım yapılmamasının gerektiği ifade edilmiştir.

İşletme tarafından doğrudan temin yöntemi kullanılarak yapılan alımlarda, firmaların yasaklılık teyidinin yapılması istisna dışında zorunlu değildir. Söz konusu istisna, parasal limit dahilinde doğrudan temin edilen alımlarda yasaklılık teyidinin yapılması gerektiği hususundadır.

Yapılan incelemede Kanun'un 3'üncü maddesinin (a) bendi ile istisna edilmiş olan tarım veya hayvancılıkla ilgili ürün alımlarında ve, parasal limit dahilinde gerçekleştirilen doğrudan temin alımlarında yasaklılık teyidinin yapılmadığı görülmüştür.

İşletme tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, istisna kapsamında gerçekleştirilen alımlarda ve doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlarda yasaklılık teyidinin gerçekleştirilerek; ihalelere katılmaktan yasaklı olan kişi ya da firmalardan alım yapılmaması sağlanacağı belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Açıklanan nedenlerle istisna kapsamında gerçekleştirilen alımlarda ve doğrudan temin yöntemi ile yapılan alımlarda yasaklılık teyidinin gerçekleştirilerek ihalelere katılmaktan yasaklı olan kişi ya da firmalardan ihtiyaçların temin edilmemesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 6: Ödemelerde Öncelik Sağlamak ve Bakanlık Tarafından Belirlenen Tutarın Altında Kalmak İçin Alımların Parçalara Bölünmesi

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Doğrudan temin" başlıklı 22'inci maddesine göre temin edilen bazı ihtiyaçlar alım yapılan firmalara ödeme avantajı sağlamak amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen tutarın altında kalarak parçalara bölmek suretiyle doğrudan temin edildiği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Ödenemeyen giderler ve bütçeleştirilmiş borçlar" başlıklı 34'üncü maddesinin 2'nci fıkrasında; kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderlerin muhasebe kayıtlarına alınma

sırasına göre ödeneceği, kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara, tarifeye bağlı ödemelere, ilama bağlı borçlara, ödenmemesi halinde gecikme cezası veya faiz gibi ek yük getirecek borçlara ve ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verileceği hüküm altına alınmıştır.

01/05/2007 tarihli ve 26509 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Ödemelerin yapılmasında öncelik" başlıklı 22'nci maddesinin 1'inci fıkrasında;

"İşletmelerin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması hâlinde giderler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir. Ancak, bu ödemelerin yapılmasında sırasıyla;

a) Katkı payları hariç olmak üzere özlük haklarına ilişkin ödemelere,

b) Kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara,

c) Çeşidine bakılmaksızın Bakanlıkça belirlenen tutarın altındaki giderlere ilişkin ödemelere,

ç) İhalesi yapılan temizlik, yemek hazırlama ve dağıtım, güvenlik, bilgisayar sistemlerine yönelik hizmet alımları gibi yoğun emek gerektiren, düzenli ve kesintisiz yürütülmesi gereken hizmetlere ilişkin ödemelere,

d) Mevzuatları gereği döner sermaye gelirlerinden; personele yapılacak ek ödeme, katkı payı gibi ödemelere,

öncelik verilir." hükmüne yer verilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığının 25/12/2008 tarihli ve Nakit Sıkıntısı Bulunan Döner Sermaye Saymanlıklarında Ödemelerde Öncelik Sırası konulu yazısında, nakit mevcudu tüm ödemeleri karşılayamayan döner sermaye saymanlıklarının, ödemeleri belirtilen esaslara göre gerçekleştirileceği ve hak sahiplerinin mağdur olmaması için gerekli tedbirlerin alınması gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca Yönetmelik'in 22'nci maddesinin 1'inci fıkrasının (c) bendi esası uyarınca çeşidine bakılmaksızın 3.000,00 TL'nin altındaki giderlere ilişkin ödemelere, öncelik verilecek ve bunların ödenmesinde sıkıntı yaşamamak için belli bir nakit ayrılacaktır.

www.balioglu.net

Döner Sermaye İşletmesinin, niteliği itibariyle benzer veya aynı olan mal ve malzeme ihtiyaçlarını çok sayıda işlemle yüklenicilere ödeme avantajı sağlamak amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen tutarın altında kalarak parçalara bölmek suretiyle doğrudan temin usulüyle karşıladığı anlaşılmış olup söz konusu duruma ilişkin örnek olarak aşağıda yer alan alımlar gösterilebilir.

Tablo 2: Kısımlara Bölünerek Firmalara Ödeme Önceliği Sağlamak Amacıyla Yapılan Alımlara İlişkin Liste

FİRMA ADI	TOPLAM TUTAR	ALIM SAYISI	FİRMA ADI	TOPLAM TUTAR	ALIM SAYISI
FİRMA 1	5.900,00	2	**FİRMA 17**	68.418,00	133
FİRMA 2	31.749,84	14	**FİRMA 18**	121.478,40	133
FİRMA 3	208.390,32	93	**FİRMA 19**	62.155,52	44
FİRMA 4	298.125,14	121	**FİRMA 20**	249.723,00	125
FİRMA 5	4.956,00	2	**FİRMA 21**	46.656,00	16
FİRMA 6	8.505,00	3	**FİRMA 22**	102.104,28	92
FİRMA 7	70.156,38	54	**FİRMA 23**	30.056,40	13
FİRMA 8	94.816,12	78	**FİRMA 24**	875.610,00	402
FİRMA 9	43.425,00	29	**FİRMA 25**	127.450,80	63
FİRMA 10	133.037,64	90	**FİRMA 26**	23.328,00	9
FİRMA 11	133.495,78	71	**FİRMA 27**	201.315,24	114
FİRMA 12	160.164,00	92	**FİRMA 28**	171.358,20	239
FİRMA 13	30.593,53	17	**FİRMA 29**	201.320,62	90
FİRMA 14	165.969,07	95	**FİRMA 30**	341.012,36	191
FİRMA 15	41.302,44	20	**FİRMA 31**	98.401,00	53
FİRMA 16	169.404,04	86	**TOPLAM**	**4.320.378,12**	
Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından yapılan alımlar niteliği itibariyle ilaç, tıbbi sarf malzemeleri ile test ve tetkik sarf malzemesidir.					

Yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere İşletme tarafından yapılan alımlarda Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen 3.000,00 TL'lik limite uyulmuş olmakla birlikte niteliği itibari ile aynı mahiyette olan, yıl içerisinde sürekli tekrarlanan ve yakın tarihlerde yapılan alımların, firmalara ödeme avantajı sağlamak amacıyla parçalara bölünmek suretiyle gerçekleştirilmiştir.

Belirli tutarın altındaki faturalara ödeme önceliği sağlanması Bakanlık tarafından küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin faaliyetlerini sürekli olarak yerine getirebilmeleri amacıyla getirilmiş bir uygulamadır. Yüklenicilere ödeme avantajı sağlamak için yapılan aynı nitelikte olan ve sürekli tekrarlanan alımların parçalara bölünerek temin edilmesi Bakanlıkça yapılan düzenlenmenin ruhuna uygun değildir. Ayrıca alımların, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda

www.balioglu.net

öngörülen "temel ilkeler" çerçevesinde yine aynı Kanun'da düzenlenen usul ve esaslara göre temel ihale usulleri ile gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

İşletme tarafından bundan sonra yapılacak olan alımlarda bulgu konusu hususta gereken özenin gösterileceği ifade edilmiştir.

Açıklanan nedenlerle ödemelerde öncelik sağlamak ve bakanlık tarafından belirlenen tutarın altında kalmak için alımların parçalara bölünmemesi**,** İhale Kanunu'nda öngörülen temel ilkeler ile esas ve usuller çerçevesinde alımların yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

7. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Alıcılar ve Alacak Senetleri Hesaplarında Kayıtlı Alacakların Düzenli Takip Edilmemesi	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Kısmen takip işleminin yapıldığı görüldü, geriye kalanların da takip işlemlerinin başlatıldığı anlaşılmıştır.
Vadesi Geçmiş Teminat Mektuplarının Muhasebe Kayıtlarında Yer Alması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Vadesi geçmiş teminat mektuplarının muhasebe kayıtlarında yer alması sağlanmıştır.
Araştırma Ve Uygulama Hastanesi Döner Sermaye İşletmesinin Gelirlerinin Giderlerini Karşılayamaması ve Mali Yapılarının Bozulması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Feragat sistemi ile geçmiş yıl borçlarının %92'sinin kapatıldığı İdarece tarafımıza bildirilmiştir.
Stoklanması Mümkün Olan Ve Acil Durumlara Münhasır Olmayan Tıbbi Sarf Malzemelerinin Doğrudan Temin İle Alınması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	İdarece 22/f uygulamasının acil durumlara münhasıran yapıldığı bildirilmiştir.

www.balioglu.net

İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	İşçilerin önemli bir kısmının birikmiş yıllık izinlerinin kullandırıldığı, geriye kalanların kullandırılmaya devam edildiği görüldü.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ SOSYAL TESİS

2020 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu

www.balioglu.net

İÇİNDEKİLER

1. **KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 51**
2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 53**
3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 53**
4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 53**
5. **DENETİM GÖRÜŞÜ 54**
6. **DENETİM BULGULARI 54**

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Sağlık Kültür Daire Başkanlığınca Belirlenen Spor Tesisleri Ücret Tarifesi 57

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Sosyal Tesis Hesaplarının Bilanço Esasına Göre Tutulmaması

2. Sosyal Tesislerden Yararlandırılan Diğer Kurum Personeli İçin Farklı Tarife Belirlenmesi

3. Spor Tesislerinden Yararlananlardan Alınacak Olan Aylık Abone Bedelinin Eksik Belirlenmesi

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Çukurova Üniversitesi Sosyal Tesisler İşletme Müdürlüğü 1977 yılında kurulmuş olup, Sosyal Tesislerin bağlı olduğu Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığının kuruluş ve görevleri 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 32'nci maddesi ve Yükseköğretim Kurumları, Mediko Sosyal Sağlık Kültür ve Spor İşleri Dairesi Uygulama Yönetmeliğinde belirtilmiştir. Anılan düzenlemeler bu Daire Başkanlığına yemekhane, kreş ve spor tesisleri kurma ve işletme yetkisi vermiştir.

İşletme muhasebe kayıt ve işlemlerinde; saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması; işlemlerinin kayıt altına alınması, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi, mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş ilkeleri çerçevesinde, yönetimin ve diğer ilgili kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hazırlanması ve raporlanmasına ilişkin esas ve usullerin belirlenmesi amacıyla 01.01.2006 tarihinde yürürlüğe giren Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas ve Usulleri uygulamaktadır.

www.balioglu.net

Sosyal Tesisler İşletme Müdürlüğü; hizmet bedeli olarak alınan yemek, konaklama ve diğer hizmet bedellerinin tespitinde ve elde edilen gelirlerin kullanımında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığınca çıkarılan Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ hükümlerine uygun hareket etmektedir.

Çukurova Üniversitesi Yönetim Kurulu'nun 22 Temmuz 2008 gün, 11 sayılı toplantısında 2 numaralı kararı ile Kurumlar Vergisi Kanunu Kapsamındaki Sosyal Tesisler İşletmesi Yönergesi yürürlüğe konulmuştur. Ayrıca Yönetim Kurulu'nun 8 Ocak 2013 gün, 1 sayılı toplantısında 7 sayılı karar alınarak Konukevi Yönergesi ve 15 Kasım 2016 gün, 14 sayılı toplantısında 4 sayılı kararı ile Anaokulu Yönergesi yürürlüğe konulmuştur.

Sosyal Tesis İşletmesi misafirhane, spor ve eğitim birimleri, yemekhane ve yurt birimlerinden oluşmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Çukurova Üniversitesi Üst Yöneticisinin yönetim ve tasarrufu çerçevesinde faaliyet gösteren ve Genel Sekreter ve İşletme Müdürüne bağlı olan Sosyal Tesis İşletme Müdürlüğünde, işçi statüsü ile istihdam edilen ve giderleri sosyal tesis bütçesinden karşılanan toplam 15 kişi çalışmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Gelirleri ile giderlerini karşılayan Sosyal Tesis İşletme Müdürlüğünün, 2020 yılı gelir tahmini 3.000.000,00 TL, gider tahmini ise 2.500.000,00 TL iken; konsolide edilmiş gerçekleşmenin, 2.255.645,19 TL gelire karşılık 2.131.245,05 TL gider olduğu ve dönemin 124.400,14 TL kâr ile kapatıldığı anlaşılmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

www.balioglu.net

Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas ve Usuller ile T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan ve yayımlanan Tebliğlere göre işlemlerini kayıt altına alan, muhasebeleştiren ve mali tablolarını hazırlayıp raporlayan sosyal tesislerden kurumlar vergisi mükellefi olanlar, Esas ve Usuller'in muhasebe işlemlerinin raporlanmasına ve hesapların konsolidasyonuna ilişkin hükümlerine tabidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

www.balioglu.net

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanun'u, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri

de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Çukurova Üniversitesi Sosyal Tesislerinin 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Sosyal Tesis Hesaplarının Bilanço Esasına Göre Tutulmaması

Çukurova Üniversitesi Sosyal Tesis Hesaplarının bilanço esasına göre tutulması gerektiği halde işletme hesabı esasına göre tutulduğu görülmüştür.

Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas ve Usuller'in "Bilanço esası" başlıklı 12'nci maddesine göre kapsama dahil her bir sosyal tesisten yıllık gayrisafi hasılat tutarı 500.000,00 TL'yi aşanlar, muhasebe sistemlerini bu Esas ve Usullerde belirlenmiş ilke, kural ve standartlara göre bilanço esasına göre tutmaları gerekmektedir. Anılan Usul ve Esaslar'ın "İşletme hesabı esası" başlıklı 13'ncü maddesine göre ise kapsama dahil her bir sosyal tesisten yıllık gayrisafi hasılat tutarı 12'nci maddede belirtilen

tutarın altında kalanlar (bu tutar dahil) muhasebe sistemlerini bu esasa ilişkin belirlenmiş ilke, kural ve standartlara göre kurabilirler.

Çukurova Üniversitesi Sosyal Tesislerinin yukarıda belirtilen sınırlar aşıldığından bilanço esasına göre defter tutmaları gerekir.

Kurum tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, sosyal tesislerin gelir ve giderleri için 2021 mali yılından itibaren bilanço esasına göre defter tutulmaya başlandığı ifade edilmiştir.

Açıklanan nedenlerle Çukurova Üniversitesi Sosyal Tesis Hesaplarının bilanço esasına göre tutulması gerektiği değerlendirilmiştir.

BULGU 2: Sosyal Tesislerden Yararlandırılan Diğer Kurum Personeli İçin Farklı Tarife Belirlenmesi

www.balioglu.net

Çukurova Üniversitesi Sağlık Kültür Daire Başkanlığı bünyesinde faaliyet gösteren sosyal tesislerden istifade eden diğer kamu idarelerinde çalışanlar için, Çukurova Üniversitesi bünyesinde görev yapan personelden daha yüksek fiyat belirlendiği görülmüştür.

T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığınca kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufunda bulunan eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, kreş, çocuk bakımevi, spor tesisi ve benzeri sosyal ve destek amaçlı tesislerden dinlenme amacıyla veya diğer amaçlarla yararlanacaklardan alınacak yemek, konaklama ve diğer hizmet bedellerinin tespitinde ve elde edilen gelirlerin kullanımında uyulacak usul ve esasları belirlemek amacıyla 2020 yılı için yayınlanan Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2020-1)'in "Ortak hususlar" başlıklı 7'inci maddesinin 8'inci bendinde;

"Bir kurum veya kuruluşun eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, kreş, çocuk bakımevi, spor tesisi ve benzeri sosyal ve destek amaçlı tesislerinden yararlandırılan;

a) O kurum ve kuruluşun emeklisi ile o kurum ve kuruluşun personelinin veya emeklisinin eşleri, üstsoy ve altsoylarına, kurum personeli için belirlenen tarife uygulanır.

b) Diğer kurum ve kuruluşların personeli ve emeklileri ile bunların eşleri, üstsoy ve altsoylarına, kurum personeli için belirlenen tarife uygulanır. …" hükmü yer almaktadır.

Bu durumda, Tebliğ kapsamında yer alan merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, döner sermayeli kuruluşlar, kamu iktisadi teşebbüsleri, kamu bankaları ile diğer kamu

kurum ve kuruluşlarında görev yapan personel ve yakınları için de sosyal tesisi işleten kamu idaresi çalışanı ve yakınları için belirlenen tarife uygulanmalıdır.

Çukurova Üniversitesi Anaokulu 2019-2020 Eğitim Yılı Aylık Ücret Tablosu'nda Çukurova Üniversitesi personel ve öğrenci çocukları için aylık toplam 830,00 TL ücret belirlenmiş olup, diğer kurumlarda çalışanların çocukları için aylık toplam 985,00 TL ücret belirleniştir. Ücretler 1 yıl için geçerlidir, iki ve daha fazla kardeş için aylık ödenecek tutar üzerinden her bir çocuk için %10 indirim yapılmaktadır.

Kurum tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, 2021-2022 eğitim öğretim yılı aylık ücret tarifelerinin 2021 yılı için yayınlanan Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2020-1) hükümlerine göre uygulanacağı ifade edilmiştir.

Kamu İdareleri tarafından işletilen eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, kreş, çocuk bakımevi, spor tesisi ve benzeri sosyal ve destek amaçlı tesislerinden yararlanan ve Tebliğ kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşlarında fiilen çalışanlar ve bunların yakınları için aynı tarifenin uygulanması gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 3: Spor Tesislerinden Yararlananlardan Alınacak Olan Aylık Abone Bedelinin Eksik Belirlenmesi

Çukurova Üniversitesi Sağlık Kültür Daire Başkanlığı bünyesinde faaliyet gösteren spor tesisleri, kapalı yüzme havuzu ve kapalı spor salonu gibi sosyal tesislerden, kurum personeli de dahil olmak üzere faydalananlar için bir aylık yararlanma karşılığı olarak mevzuatta öngörülenden daha düşük bir tutar belirlenmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığınca kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufunda bulunan eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, kreş, çocuk bakımevi, spor tesisi ve benzeri sosyal ve destek amaçlı tesislerden dinlenme amacıyla veya diğer amaçlarla yararlanacaklardan alınacak yemek, konaklama ve diğer hizmet bedellerinin tespitinde ve elde edilen gelirlerin kullanımında uyulacak usul ve esasları belirlemek amacıyla 2020 yılı için yayınlanan Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2020-1)'in "Spor tesisleri" başlıklı 6'ıncı maddesinin 1'nci fıkrasında;

"Kurum personeli de dahil olmak üzere, her türlü futbol, basketbol, voleybol salon ve sahalarından, tenis kortlarından, yüzme havuzlarından, su ve kış sporlarının yapıldığı yerlerden veya diğer spor tesislerinden yararlananlardan, bir saatlik yararlanma karşılığı olarak;

a) Spor alet ve malzemelerinin yararlananlar tarafından temin edilmesi halinde kişi başına en az 9,00 TL,

b) Spor alet ve malzemelerinin tesisten temin edilmesi halinde kişi başına en az 13,00 TL, bedel alınır." denilmektedir.

Aynı maddenin 5'inci fıkrasında ise; spor tesisleri ile hamam, sauna ve kaplıcalara abone olan kamu personelinden alınacak bir aylık abone bedelinin, bu maddede belirtilen miktarların 15 katından az olmamak kaydıyla, kurumlarca belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Bu durumda, spor tesislerinden yararlanacak olan kamu personelinin; spor alet ve malzemelerinin kendisi tarafından temin edilmesi halinde aylık abone bedeli en az (9x15) 135,00 TL, spor alet ve malzemelerinin tesisten temin edilmesi halinde ise en az (13x15) 195,00 TL belirlenmesi gerekmektedir. Kurum personeli olmayanların spor tesislerinden yararlanması durumunda ise spor malzemelerinin temin edilmesi usulüne göre maddede belirtilen bir saatlik yararlanma karşılığı olarak öngörülen tutarlar dikkate alınarak bedel alınmalıdır.

www.balioglu.net

Çukurova Üniversitesi Sağlık Kültür Daire Başkanlığınca spor tesisleri kullanım ücretleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: Sağlık Kültür Daire Başkanlığınca Belirlenen Spor Tesisleri Ücret Tarifesi

SPOR TESİSLERİ KULLANIM ÜCRETLERİ	
	Aylık Alınan Ücret (TL)
Konuk	100,00
Konuk Öğrenci	100,00
Personel Yakını	10,00
Çukurova Üniversitesi Mezunları Derneği Üyesi	25,00
ÖZDEMİR SABANCI KAPALI YÜZME HAVUZU KULLANIM ÜCRETLERİ	
	Aylık Alınan Ücret (TL)
Öğrenci	5,00
Personel	8,50
Konuk	12,50
LÜTFULLAH AKSUNGUR KAPALI SPOR SALONU FİTNESS	
	Alınan Ücret (TL)
Çukurova Üniversitesi Öğrenci Kampüs Kart	2,00
Çukurova Üniversitesi Personel Kampüs Kart	12,50

Tablodan da anlaşılacağı üzere, Çukurova Üniversitesi Sağlık Kültür Daire Başkanlığınca kapalı spor salonu, yüzme havuzu ve diğer spor tesisleri için belirlenen kullanım ücretleri mevzuatın öngördüğü tutarlardan daha düşük belirlenmiştir.

Kurum tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup, aylık abone tutarlarının 2021 mali yılında Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2021-1) hükümlerine göre asgari tutarlar üzerinden hesaplanarak fiyat güncellemelerinin yapılarak rektörlük oluru alınmak suretiyle uygulamaya geçileceği belirtilmiştir.

Açıklanan nedenlerle kurum personeli ve spor tesislerinden istifade eden diğer kişilerden yaralanma karşılığı olarak alınacak olan tutarların Tebliğ'de öngörülen bedellerden az olmamak üzere belirlenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net